

Megjelen hetenkint kétszer
szombaton és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaújhely, Főter 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyitólétszám minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, félévre 5 koronára,
negyedévre 2.50 koronára.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden sor után
3 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
Uszetűknél, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyzet
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvevény.

A sztrájk előtt.

— márc. 5.

Az előkészületek a nagy mérkőzéshez mind a két oldalon befejezést nyertek. A nemzetközi szociáldemokratapárt szervezetei készen állanak, hogy az első intó szóra sztrájkba állítsák embereiket. A kormány pedig megtett minden intézkedést arra, hogy egyfelől a dolgozni akaró munkások bántatlanul munkálkodhassanak, másfelől a polgárság élet és vagyonbiztonsága kellő védelemben részesüljön.

Már most, ha a tömegsztrájkot nem magáért a sztrájkért nézzük, hanem keressük, hogy mire való ez a nagy hadikészülődés, akkor hamarosan arra a meggyőződésre jutunk, hogy ennek az óriási anyagi áldozatok igénylő mozgalomnak semmi más célja nincs, mint az, hogy demonstráltassék, miként hatalmas erejük van a munkás-szervezeteknek. A mit pedig e nélkül is tudunk. Anyira tudjuk, hogy nincs már politikai széles ez országban, a ki nem számolna a negyedik rend ezen erejével s azon jogos igényével, hogy részt kell kapniok az ország ügyeinek vitelében azzal, hogy szavazati jogot nyerjenek a választásoknál és mandátumokat kapjanak a parlamentben. Ezt pedig mindenki meg akarja adni nekik s megadja ezt az a választójogi kormányjavaslat is, a mely a tömegsztrájk indító okául szolgál.

Hogy mit akarnak a munkások a tömegsztrájkjal elérni, azt ők eddig még nem precizították. Lehet, hogy a sztrájk alatt pontozatokba foglalják kívánásaikat. Eddig úgy áll a helyzet, hogy a nemzetközi szociáldemokrácia egyik kardinális követelése az egyenlő általános titkos választói jog. Az a választójogi tervezet azonban, a melyet az egyesült ellenzék követel s a melyért a tömegsztrájk lesz, temérdek korlátot állít fel az általános választói jog elé. A kormány és az ellenzék javaslata ugyanazon gondolatot épül fel, azon tudniillik, hogy nemzeti szempontokkal kell korlátozni a választói jogot. Hogy ezt a gondolatot milyen módon kívánja az egyik és milyennel a másik elérni, ez pusztán forma kérdés. De a különböző forma mellett is, abban egyezik a két javaslat, hogy az ipari munkások óriási tömege részére nyitja meg az alkotmány sáncait. Mi hát az, a mit sztrájkjal akarnak kikény-

szeríteni a munkások? Azt kell látnunk, hogy a munkásság mozgalmá nyitott ajtókat akar betörni. Ha tárgyilagosan vizsgálják meg a két javaslatot, arra a meggyőződésre kell jutniok, hogy nagyon lényegtelen az a szám differencia, a mely a két javaslat szerint mutatkozik és semmiesetre sem olyan a mely egy ilyen beháború jellegével bíró sztrájkot indokolttá tenné.

De nem is fog a mozgalom célra vezetni. Azt hisszük, hogy a vezetők maguk is tisztában vannak azzal, hogy a parlament a választójogi javaslatot a sztrájk dacára is le fogja tárgyalni. És pedig minél elesebb lesz a sztrájk-harc, annál gyorsabban. És akkor ki fog derülni, hogy a munkásság ezen hatalmas fegyvere, a tömegsztrájk is csak olyan, a mely deferálni lesz kénytelen az államhatalomnak. Mert engedni lesz kénytelen. Azt hisszük ugyanis, hogy a legvérmesebbek sem állítják magukat azzal, hogy a sztrájk addig fog tartani, amíg az ellenzék (még nem is szövegezett) tervezet lesz a törvény.

A sztrájk tehát kénytelen lesz leszerelni legkésőbb a képviselőházi tárgyalás befejezése után s a nemzetközi szociáldemokrata párt folytathatja majd a választói jog kiterjesztése iránti harcát bent a parlamentben, a hová hivatkozott számára a kormány választójogi javaslata legalább is oly mértékben megnyitja az utat, mint a hogy azt az ellenzék javaslat tenné. Elvégre pedig a szociálistáknak ez a céljuk, ez a jogos céljuk, csak hogy ezt elértek volna a tömegsztrájk nélkül is s el fogják érni a tömegsztrájk dacára is.

Báró Sennyey Miklós a bodrogi választókhöz.

Nyilatkozik a Kossuth-pártból történt kilépéséről.

— márc. 5.

Legutóbbi számunkban megírtuk már, hogy az országos politikában is nagy feltűnést keltett Sennyey Miklós bárónak a királyhalmeczi kerület országgyűlési képviselőjének, — ki vármegyénk közéletében is nagy és előkelő szerepet játszik, — fellépése és parlamenti szereplése. Báró Sennyey Miklós, aki a képviselőválasztás alkalmával Kossuth-párti programmal vállalt mandátumot, a legutóbbi politikai események hatása alatt kilépett a Kossuth-pártból s megjelent és felszólt a képviselőházban, amelynek

törvényesség az ellenzék tudvalevőleg nem ismeri el, tanácskozásiából kivonja magát. Sennyey báró, amikor kilépett a Kossuth-pártból, szakított ezzel a felfogással is, s a képviselőház pénteki ülésén megjelent s nagy figyelemmel hallgatott beszédet tartott. Ebben főleg az obstrukciókkal ügött visszaélést hozta fel, mint ami a pártjából való kilépésre készítette, hangoztatta azonban, hogy függetlenségi elveit azért fenntartotta. Ami magát a jelenlegi helyzetet és különösen a választói jogot illeti, arra nézve ama meggyőződésének adott kifejezést, hogy e nagyfontosságú reformot nem helyes az ellenzék részvétele nélkül letárgyalni s ha már kétségtelenné válik, hogy az ellenzék a parlamenti vitában való részvételre nem lehet rábírt, akkor fel kell oszlatni a képviselőházat, s a nemzetet kell újból megkérdezni.

Ezt a nézetet fejtette ki a parlamentben Sennyey báró, most pedig közvetlenül választóihoz fordul, hogy addig is, amíg bővebben kifejtheti előttük álláspontját, a sajtó útján közölje velük röviden állásfoglalásának indokát. Sennyey báró a „Zemplén” szerkesztőségéhez a következő levelet intézte:

Tekintetes Szerkesztőség!

Kérem sziveskedjék b. lapjában a következőknek helyet adni:

Mielőtt személyesen számolhatnék be állásfoglalásomról, mely abban áll, hogy a Kossuth-párt kötelekéből, anélkül azonban, hogy függetlenségi elveimről a legkevésbé is eltértem volna kiléptem, kötelességemnek tartom választóközönségemet már most is arról biztosítani, hogy ezen lépésre azon körülménynek alapos mérlegelése után határozottam el magamat, hogy engem nem a Kossuth-párthoz történt csatlakozásom, hanem kizárólag azon személyes bizalom, mely választó közönségem részéről irántam nyilvánult meg, juttatott a mandátumhoz.

Igy vélem egyrészt a függetlenségi eszmét jobban szolgálhatni, másrészt pedig magamat választó közönségem bizalmára is méltóbbnak mutatni.

Budapest, 1913. március 1.

Mély tisztelettel kész hiva:

Báró Sennyey Miklós.

A magunk részéről csupán annyit kívánunk e sorokra megjegyezni, hogy amiképpen tisztelettel és rokonszervvel öveztük mindenkor Sennyey báró komoly és értékes egyéniségét, úgy tisztelettel hajlunk meg mostani állásfoglalása előtt is. Nemcsak azért, mert

tökéletesen igaz az az érve is, hogy a mandátummal nem a pártprogramot, hanem az ő személyiségét tisztelte meg a Bodrogi köz népe; nemcsak azért, mert kilépése a mi politikai meggyőződésünk nézőpontjából is rokonszenves; hanem legfőképpen azért, mert az a nézetünk, hogy tisztességes embernek kötelessége másoknak politikai meggyőződését tiszteletben tartani. Sennyey báró, — mint ezt hangsúlyozza, — továbbra is fenntartja negyvennyolcas elveit; s mi ép oly megbecsüléssel értékeljük állásfoglalásának ezt a részét is, mely politikai hitvallásunkkal meg nem egyezik, mint a Kossuth-párt kötelekéből való kilépését, melynek különösen indokai a mi meggyőződésünkkel is megegyeznek.

Választás

az ujhelyi r. k. egyházban.

Az egyháztanács ülése.

Az új főgondnok.

— márc. 5.

Vasárnap délután fonfos aktusa játszódott le az ujhelyi r. kath. egyház életének. Ez alkalommal tartotta meg gyűlését az egyháztanács, mely nemcsak két fontos állást töltött be ezuttal, és pedig a Csuka Ödön halálával megüresedett főgondnoki, továbbá az ügyészi állást, hanem elintézte egyuttal az ujhelyi egyház számadásainak, vagyoni ügyeinek megvizsgálását is.

Az egyháztanács tagjai igen számosan jelentek meg a vasárnapi gyűlésen, mintegy dokumentumul annak, hogy abban az új éraban, melyet az ujhelyi egyházra nézve Bessenyei István apátplébános működése jelent, az egyháztanács is fokozott élénkséggel óhajt résztvenni az egyház ügyeinek vitelében s egyuttal minden téren kimutatni óhajtja támogatását és szeretetét az egyház nagy népszerűségű és nagy buzgalmu vezetője, Bessenyei István iránt!

Valóban igen nagy és örvendetes változáson ment keresztül az ujhelyi r. k. egyház, — mely városunk lakosságának mintegy felét foglalja magába, — ama néhány év óta, mióta őt vezetőjéül tisztelheti. Nagy változáson ment keresztül különösen a tekintetben, hogy ebben az új éraban az egyházi közügyek iránti érdeklődés, — amint ez a vasárnapi látogatott gyűlésen is kifejezésre jutott, — valóban általános, és hogy ezidőszent e téren az ujhelyi egyházban pezsgő, eleven élet uralkodik. Nem is

csoda ez, mert jól tudjuk, hogy Besenyey István nemcsak kiváló lelkésze, fennkölt tanítója híveinek, hanem mint vezető is minden iránt érdeklődve, mindent éber figyelemmel kísérve igyekszik az egyháznak ügyerkolcsi, mint anyagi javait előmozdítani, presztizsét emelni. Köztudott dolog, hogy minden idejét híveinek és egyházának szenteli. Nem is szólva arról, hogy már eddig is mennyi fontos újítást teremtett meg, elég csupán a templom újjáépítésére rámutatnunk, amelylyel igazán hervadhatatlan érdemeket szerzett magának.

Ily körülmények között csak természetesen, hogy az egyház tagjai is lelkesedéssel mennek a vezetőjük által mutatott uton s szívesen munkálnak közre az egyház minden irányú tevékenységében.

A vasárnapi gyűlést délután 3 órakor nyitotta meg az elnöklő apátplébános a megjelentek szívélyes üdvözlésével. Elsőnek a múlt évi számadások kerültek sorra, melyek nagy részletességben tárták a tanács elé. A gyűlés mindenben elismerőleg hagyta jóvá a számadásokat. Majd az egyház vagyonának a volt főgondnoktól való átvételét tárgyalta a gyűlés, megállapítván, hogy a vagyont a legteljesebb pontossággal szolgáltatta át néhai Csuka Ödön megbízottja és helyettese, dr. Hódossy Kiss Ernő.

Ezután került a tárgysorozat legfontosabb pontja színyegre. Az elnök felhívta az egyháztanácsot, hogy töltsse be a néhai Csuka Ödön halálával megüresedett főgondnoki állást. — A gyűlés egyhangú lelkesedéssel dr. Hódossy Kiss Ernőt választotta meg főgondnokká, majd ugyancsak egyhangulag dr. Buza Barnát választotta meg az ügyészi állásra. A megválasztottakat Besenyey István igen szép beszéddel üdvözlötte, majd a megválasztottak köszönték meg az egyhangulag megnyilvánult bizalmat, minden tekintetben buzgó és lelkiismeretes szolgálatot ígervén az egyháznak.

Végezetül az egyházi adókövetést vizsgálta át a tanács s azt mindenek-velényesnek találta. Az adókövetési lajstrom különben mostantól kezdve pár hétre a r. k. templomban lesz közszemlére kitéve, ahol azt a hívek megtekinthetik.

Ezután Besenyey István elnök köszönetét fejezte a tanács tagjainak érdeklődésükért s a gyűlést berekesztette.

A zempléni sorozások.

Évről-évre fogynak az állításkötelességek.

A legnagyobb probléma.

— márc. 5.

Márciusban megkezdődnek a sorozások egész Zemplénnvármegyében. Az a kimutatás, melyet a hadkiegészítő parancsnokság közöl, egy ijesztő jelenséget mutat. Feltűnő nagy ugyanis azoknak a zempléni megyei hadkötelességeknek száma, akik a sorozás elől megszöktek, kivándoroltak, utlevél nélkül hagyták el hazájukat és az óceán messze partján, a diadalmas Amerika földjén, gépek zugása, kezek kattogása között, a new-yorki utca nyüzsgésében, zsvájában eszükbe sem jut, hogy valahol — közel a Balkánhoz — él egy magára hagyott nemzet, jobbról-balról a német és a szláv-tenger, amely nemzetnek minden fiára szüksége van.

Évről-évre szaporodik a kivándorlóknak a száma Zemplénnvármegyében, akiket nem tartóztat vissza se szülő, se gyermek, se hazaszeretet, — megy-megy idegenbe. Évről-évre

mind gyakrabban kell egy-egy nevet törölni a hadkötelességek listáján a sorozások alkalmával, évről-évre kevesebben állnak a sorozó-bizottság elé, évről-évre kevesebb a megfelelő, az egészséges ujonge.

Eredendő okai ott vannak társadalmi viszonyainkban, gazdasági helyzetünkben; az élelmicikkek hihetetlen megrághatóságában, az élet szükségleteinek nehéz kielégítésében.

Nem a sorozások elől vándorolnak ki a hadkötelességek, hanem a nehéz megélhetés, a nyomor elől. Bübajos éneke van annak a szirénnek, mely az óceán tulsó partjáról dalol és hívja magához az innenső partok lakóit. Arról dalol, hogy nálunk rendkívül nehéz az élet. Hihetetlenül magas az élelmicikkek ára, viszont a munkabérvizonyok nem olyanok, mint az óceán másik partján. Nagyon nagy a csábítás, nem is tud annak ellenállni a föld népe. És megindul széles folyamokban a kivándorlók hőmpölygő árja, oda át, a másik hazába.

Segíteni? Miképp lehet ezen segíteni? A folytonos széthúzás helyett egyesült erővel kell — társadalmi és törvényhozási uton — arra törekedni, hogy a gazdasági helyzetben változás álljon be. A gazdasági viszonyokat kell megváltoztatni, okkal, módval. A magyar nemzet életének ez a legfontosabb ütköző pontja. Ez a legégetőbb kérdés: a drágaság megszüntetése és a megélhetés megkönnyítése.

Amíg ez a nagy probléma marad, addig tovább hőmpölyög a kivándorlók árja, addig büvösen hangzik az amerikai szirén éneke, addig ijesztő hézagok tátonganak a sor alá kerülők listáján. Addig évről-évre szomorúan konstatáljuk, hogy mindig kevesebben jelennek meg a bizottság előtt és mindig többen és többen maradnak távol a sorozástól.

A legjobb emberről

Emlékezés gróf Andrássy Dénesre.

Irta: Gróf Vay Sándor.

Távol Krasznahorka büszke várától, távol hazájától, Itália napsugaras ege alatt hunyta szemét örök álomra Andrássy Dénes, a monoki ág utolsó férfi sarjadéka.

Amikor az ő szíve megszűnt dobogni — a legnemesebb szívek egyike hallgatott el. Ebben a sivár, tülekedő, önző, rideg korban az utolsó vérbeli idealista volt Andrássy Dénes. És nem csak akkor, amikor már fejedelmi vagyon állott rendelkezésére, de akkor is, amikor idealizmusát keserű nélkülözésekkel, valóságos nyomorgással kellett megfizetni.

A krasznahorkai vár muzeumban, üvegbura alatt, van egy régi, ócska osztrák papir-forintos. Erről maga az immár megdicsőült elköltözött mondotta:

— Volt idő, amikor ez volt összes vagyonunk. Nem tudtuk együnk-e, vagy lakjunk-e belőle.

Türt, nélkülözött az imádott asszonyért, aki miatt elvesztette a szülői kegyet. Minden támogatást. — Még elsőszülöttségi jogától is megfosztotta a haragos apa, gróf Andrássy György, Széchenyi Istvánnak egykor kor- és munkatársa és legjobb barátja.

A Nemezis azonban néha mégis igazságos. Ifjabb Andrássy György Madeira szigetén megtért őseihez. Az apát egyik unokaöccse, a talpig férfi, felejtethetetlen emlékü Manó gróf, kibékítette Dénes fiával. Nem lesett örökséget. Legyen azé akit illet! Mondotta.

Nábobi vagyon fölött rendelkezett immár Andrássy Dénes és polgári származású neje, az áldott jó Franciska grófné. Ők aztán, akik tudták mi a nélkülözés, tele marokkal szórták a földi kinöveket, amelyek olyan véletlenül jutottak birtokukba.

Nem volt kérelmező, akit elutasítottak volna, nem is említve a témérdek alapítványt, amit már életük-

ben tettek. Azt a rengetek összeget, amit templomokra, iskolákra, kórházakra adományoztak. Nincs az a jótekonysági iroda, amelynek több dolga lenne, mint amennyi volt az ő központi uradalmi pénztárak segély-osztályának.

Es ez a nemes, magasztos gondolkodású pár milyen szerény, milyen igénytelen volt saját szükségleteire.

A kilencvenes években Planeggban lakott a grófi pár. Azaz a Herr und Frau von Szentkirályi. A München melletti bájós, kertes kis villa környékének lakói nem is sejtették, hogy az a daliás, összes, pátriárkai alak, a Herr von Szentkirályi, tulajdonképpen Magyarország egyik leghatalmasabb nagyura: csikszentkirályi és krasznahorkai Andrássy Dénes gróf.

Fenkölt, művészetet, irodalmat szerető volt úgy a grófné, mint a gróf. Azért is szerették az isarparti Athént, ezt a bájós, kedves, vidám várost. Azért szerették Itáliát, ahol évente nagy utazásokat tettek, míg a rajongva szeretett asszony élt. — Ahová Dénes gróf is mindig vissza-vissza vágyott. Elmélázni eltűnt, odaveszett boldog órákról.

Mig a grófné élt, harminc év alatt, igen ritkán fordultak meg az országban Andrássy Dénesék. Annál sürűbben érkeztek dus adományok egyesek, intézetek, egyesületek és humanitárius célok javára. Arviz, éhség, tűzveszedelem, ragály sújtotta a hazát, Andrássy Dénesék első voltak az adományozók közt.

Egy ízben, szigorú inkognitóban. Rozsnyóra érkezett a gróf nejevel s kocsin elmentek Krasznahorka várát megnézni. A nagy teremben, ahol a családi képek függének, egy női portait előtt megállt a gróf s rámutatva így szólt nejeinek:

— C'est ma mère...

Szeme egy kicsit fátyolos lett s ujjai közt egy könnyet morzsol szét. A castellanus, aki vezetgette őket, sokat forgott urak közt. Rég is szolgált az Andrássy családot. Jobban megnézte a daliás férfi alakot — meg is ismerte.

Másnap elutaztak és csak akkor tudták meg a vidéken, a betléri grófok is, hogy Dénes grófék itthon jártak.

Franciska grófné életében azonban nem jöttek végleg soha Magyarországra. Az imádásig szeretett asszony azonban, aki egy életen át mindent pótol s mindene volt egy nemes férfi szívének, 1902-ben, a planeggi villában kilehelte áldott lelkét.

Ettől a szomorú, borús őszi naptól kezdve Andrássy Dénes nem élt aztán egyébként, mint az örökké siratott asszony emlékének. Valóságos kultusz volt, amit ebből csinált. Minden szava, minden tette csak az elhunyt intencióit szolgálta.

— Sei gut... Mondotta az utolsó órákban Franciska grófné s Andrássy Dénes özvegyiségének tíz esztendeje alatt egyebet sem tett, mint jót.

A nagy gyász megtörte. De szenvedése csak közelebb hozta a szeretett asszonyhoz — közelebb az égiekhez. — Most is látom magas, déleceg alakját az egyszerű, fénytelen fekete ruhában, amit tíz év alatt egyetlenegyszer sem cserélt fel más színnel. Még leveleit is gyászkeretes papíron írta fogytig. Gyászkeretes papírokat használtak összes uradalmában a tisztviselők is.

Imádott felesége halála után legjobban érezte magát Váralján. Az ősi sasfészek, a vár alatt épült faluban, ahol összes javai kormányzójának, Sulyovszky István kir. tanácsosnak az uradalmi lakásában lakott.

Építhetett volna magának kastélyt, villát. Nem kellett neki. Ebben a csendes, földszinti házban érezte magát legjobban, soha el nem muló gyászával. Emlékeinek élve.

Kastély, villa helyett építtetett azonban egy remek mauzoleumot. Mauzoleumot, amelynek messze földről csodájára járnak. Oda hozatta el Münchenből Franciska grófné drága

porait. Az ő siri ágya mellett készítette el magának is örökös nyoszolyáját.

Gyászát, a halottja iránti nemes kultuszt ritka kitartással osztotta, ápolta vele együtt Sulyovszky István. Der treue Diener seines Herrn, ahogy magát a kormányzó ur nevezte.

— Az én jobb kezem — ahogy Andrássy Dénes hitta, aki fogytig igaz meleg barátsággal, szinte makacsul ragaszkodó szeretettel vonzódott Sulyovszkyhoz. Aki őt úgy mértette. Érzéseit vele együtt átérzte.

(Vége köv.)

HIREK.

Az idei tavasz. Elmult jégtörő Mátyás napja, ami azt jelenti, hogy a komor tél a sikról kezd már eltakarodni a hegyek közé. Valahol délen készítgetik már Tavasz öfelsége napsugárküllős, virágnító szekerét, mindjárt megindul hegyen át, völgyön át. Akkorra persze felfrissül a rög, erdők mélyén kikapadnak az ibolya, bársonypuha köntöst ölt magára a rét s a szőlőkertekben ünnepi virágdiszbe kezdenek öltözni a fák.

Mindez akkor lesz majd így, mire kitavaszodik. — Mikor nagy örömmel nyitunk ablakot a piros napsugár előtt, mert úgy érezzük majd, hogy a nap minden percét künn a szabadban szeretnénk eltölteni. Ugy érzi akkor majd minden szív, hogy a dobbanása rezgő himnusz ahoz, aki termővé csókolta a föld rögét s visszavezérelte a ház-eresz csicsérgő lakóját.

Hanem az idén nem sok jót hoz a tavasz. Félve hajt ki a remény, ami pedig más években valósággal virágba borította az emberek szívét. Izgatottak voltak s alig várták a tavasz jöttét, mert amíg a tél tartott, ráérték kigondolni száz meg százféle tervet.

Am az idén hiába jön meg a tavasz. Remény helyett csalódást, tervek helyett aggodalmat talál a szívekben. Lehet azonban, hogy addig egészen szétoszlának a vészfelhők. És ahogy mennek, szállnak majd szétoszlóban, a feltámadt életkedv pirja aranyozza be őket.

— **Elmaradt a sztrájk.** Hiteles értesülés szerint a szocialista pártvezetőség az e hétre tervezett tömegsztrájkot, melynek kitörése az utóbbi napokban minden percében várható volt, bizonytalan időre elhalasztotta. Ha valami váratlan fordulat következében, ami azonban valószínű, a tömegsztrájk a közeli jövőben mégis kitörne s e miatt lapunk egyik vagy másik számának megjelenése is kése-delmet szenvedne, ezért előre is olvasóink elnézését kérjük.

— **Hazahozták Andrássy Dénes gróf holttestét.** A beteg Sulyovszky István uradalmi kormányzó helyett Kostenszky Pál uradalmi főerdőmérnök utazott el Andrássy Dénes gróf holtteste elé, a mely hétfőn érkezett meg Nápolyból különvonaton Magyarországra. A holttestet Palermóból unokaöccse, Andrássy Dénes gróf és az elhunyt olasz nyelvemestere, Branbin kísérik haza. Mihelyt megérkezik Gömör-Rozsnyóra a holttest, az uradalm azonnal gyászjelentést fog kiadni és a temetés napjával valószínűleg esztörtököt állapítják meg. A temetés — a megboldogult kívánsága szerint, de

tekintettel a Krasznahorkán uralkodó zord időjárásra is — lehetetlen egyszerű lesz. De az általános részvét és gyász már eddig is oly imponáló nyilvánult meg, hogy a boldogult gróf kívánsága ellenére is a temetés nagyszabásúnak ígérkezik. A holttestet a megérkezés napjának esti órájában Rozsnyóról fátylafény mellett fogják átszállítani Krasznahorkára, ugyanazon a nagyszerű gyászkoosin, melyen Franciska grófnőt is szállították tíz évvel ezelőtt. A holttestet Krasznahorkán a vár alatti kegyuri templomban fogják díszes ravatalra helyezni, hol egy-két napig fog a ravatalon nyugodni. Budapestről koszorút küld a koporsóra a főrendiház, a mely küldöttségileg képviselteti magát a temetésén. Budapest székesfőváros közönsége, a Nemzeti Kaszinó, továbbá a m. kir. Tudományos Akadémia, az Allatvédő-Egyesület, a Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézete, a Szépművészeti Múzeum, a Magyar Képzőművészeti Társulat és az Ujságírók Egyesülete, mely utóbbiak mindegyikénél tekintélyes alapítványokat tett annak idején. Azt, hogy a temetésen vármegyénk Dókus Gyula alispán vezetése alatt küldöttségileg vesz részt, már jelentettük.

Ma reggel Sulyovszky István kir. tanácsos jószágkormányzó táviratilag közli velünk a temetés pontos idejét. E szerint gróf **Andrássy Dénes** temetése **e hó március 7-én, pénteken délelőtt 10 órakor fog végbemenni.**

— **Áthelyezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Sztankó István csákgörbői járási számvevőt hasonmínóságban Szinnára helyezte át.

— **Egy homonnai hármás sajtóper vége.** Az 1911. év októberében éles polemia folyt le a homonnai lapokban **Böszörményi Sándor** ref. lelkész és **Kerekes Rezső** r. k. plebános, illetve **Fábián Anna** tanitónő között. Böszörményi ugyanis felszólalt Fábián Anna volt homonnai polg. leányiskolai tanitónő tanítási modora miatt, a mely az intézetből való kilépésre kényszerítette a prot. gyermekek egy részét és követelte a békebonó tanító el távollátását. Az ebből kifejlődött polemia folyamán **Kerekes Rezső, Majtényi Viktor, Fábián Anna** sértőnek találták Böszörményi egyik-másik kitételét és sajtópert kezdtek ellene mindhárman. A sátoraljujhelyi törvényszék vádpancáca foglalkozott ez ügyekkel és vádjakkal a panaszkodókat elutasította. Felebbezés folytán az ügyek a kassai ítélőtábla vádpancáca elé kerültek, amely a Majtényi ügyben a törvényszék végzés helybenhagyta, a **Kerekes Rezső és Fábián Anna** ügyében azonban a végzést megsemmisítette és áttette az ügyeket a kassai törvényszék esküdtbíróóságához. A mult hétre volt kitűzve ez ügyekben a fő tárgyalás, ámde közben az ügyet a felek békés uton intézték el s az ügyész is eljtvén a vádat, a törvényszék megszüntető határozatot hozott.

— **A helybeli főgimnáziumban** a juniusi érettségi vizsgálatra az intézeti igazgatónál f. hó 10-ig kell jelentkezni.

— **Tenyészbikavásár Töketerében.** A Zempléni vármegyei Gazdasági Egyesület által f. hó 11-én Töketerében rendezendő hetedik tenyészbikavásár igen sikeresnek ígérkezik, amennyiben — bár a bejelentési határidő még le sem telt — már mintegy 70 darab bika van bejelentve. — **Tenyészbika vásárok** tartanak még Gömör- és Kishontvármegyékben Tornaalján március 16-án, Feleden március 20-án, Abaujtonavármegyében Kassán március 28 és 29-én. — **Magyar bikát** vásárolni szándékoznak jó alkalom kínálkozik e hó 16-ki kisvárdai bikavásáron, melyen a jelenlevő gazd. felügyelő közreműködésével ki-ki kiválaszthatja a neki leginkább megfelelő apaállatot.

— **Temetkezési egyletek megrendszabályozása.** Az új biztosítási törvényvel kapcsolatban a belügyminisztériumban tervezet készül a falusi

u. n. temetkezési egyletek megrendszabályozására. Az új és tervbe vett rendelkezések szerint ezen egyletek rendes halálesetre szóló biztosító intézeteknek fognak tekinteni és meg fogják tőlük követelni rendes biztosítéki alap kimutatását. Ha ilyen nem fognak tudni felmutatni, akkor irgalmatlenül fel fogják oszlatni. Az új biztosítási törvény szerint ezek a megmaradó temetkezési és leánykibaszító egyletek is az országos biztosítási hivatal felügyelete alá fognak tartozni. A biztosítéki alap a törvény szerint 200.000 korona. Ideje volna tehát, ha ezek a temetkezési társulások érdekeik megóvása céljából már most egy országos tömörülést készítenének elő s egymás között szövetséget létesítenék tagjaik érdekében.

— **A községi tisztviselők mozgalma.** A jegyzők és segédjegyzők fizetésrendezésének tárgyában megindult adatgyűjtés arra birta a községi tisztviselők egyesületét, hogy közgyűlést hívjanak egybe, amelyen állást foglaljanak az őket közelről érintő kérdésekben. Elvben helyeslik a minisztérium előmunkálatait, ha az egész közigazgatási terület egységesítését, a szolgálati pragmatika megállapítását, független fegyelmi bíróságok szervezését és más modern törekvéseket fog tartalmazni. Tiltakozni akarnak azonban az ellen, hogy a kormány ezáltal elodázza a fizetésrendezést. A rendezőség már elküldte a meghívókat a kormány tagjainak és a képviselőknek. A közgyűlés ápr. hó 7-én tartják meg a régi képviselőházban.

— **Gazdát cserélt bérház.** A Széchenyi-terem levő herc. Windischgrätz féle két utcára nyíló nagy bérházat Grünbaum Simon helybeli termény-nyagykereskedő vette meg.

— **A pápa a renitens oláh papok ellen.** A szatmármegyei oláh papok sehogysem akarják elismerni Papp Antal munkácsi püspököt, az új hajdudorogi görög-katolikus egyházmegye apostoli adminisztrátorát. Körleveleit visszaküldötték és az új esperesek ellen is lázitanak. Így járt Gönczy Antal, a szatmári kerület esperese is. Különösen Márkisz Romulusz nagykarolyi oláh pap izgat ellene, a ki esperes szeretett volna lenni. Az oláh papság Nagykarolyban gyűlést tartott és tiltakozó kérvényt küldött Rómába. De megjárták, mert a bécsi nuncius utján a pápa úgy rendelkezett, hogy a munkácsi püspök szigorúan alkalmazza a renitens oláh papok ellen a kánonjogi eljárást.

— **A postafelügyelők tanfolyama.** A posta-, táviró- és telefonszolgálatra megállapított és 1909. március 4-ik napján jóváhagyott új szervezet alapján a magyar posta végrehajtó szolgálatának egyik fontos szerveképpen a kerületi postafelügyelőségek felállítását is tervezték. Azok a jelentős célok, melyek a kerületi postafelügyelőségeket életre hívják s azok a remények, melyek az intézmény működéséhez és feladataihoz fűződnek, teték szükségessé, hogy a posta-, táviró- és telefonszolgálat minden ágában jártas, hosszú idejű tapasztalatok révén szerzett nagy gyakorlati tudású munkaerőket szemeljenek ki, illetve bizzanak meg ennek a szolgálatnak a végrehajtásával. Ezek a munkaerők a vidéki nagyobb postahivatalok vezetői. E célból **Beöthy László** kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy a megbízandó kerületi postafelügyelők részére három hónapra terjedő tanfolyamot rendez. Ezt a tanfolyamot szombaton, márc. 1-én nyitották meg. A tanfolyamot a magyar posta vezérigazgatójának képviselőjében **Vezerte Gyula** posta- és táviró-főigazgató nyitotta meg lelkesítő beszéddel. A kerületi postafelügyelői tanfolyamra berendelt huszonnyolc hivatalvezető hétfőn tisztelgett **Föllert Károlynál**, a magyar posta vezérigazgatójánál, hogy megköszönje neki azt a gondoskodást, a mellyel a fölállított tanfolyam révén alkalmat adott szakismereteik bővítésére.

— **A vasúti szállítás késedelme.** A m. kir. államvasutak az utóbbi időben mind sürűbben léptettek életbe a rendestől eltérő u. n. szállítási póthatáridőt. A forgalomra sulyosbodó ezen állapot ellen a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara előterjesztéssel élt. Erre a máv. igazgatósága közölte a kamarával, hogy a még érvényben lévő póthatáridőket is előreláthatólag mielőbb meg fogja szüntetni. A póthatáridők életbeléptetésének külföldben nem az a következménye, hogy a szállítás tartama az életbeléptetett póthatáridővel tényleg meghosszabbítottatik, mert póthatáridők hirdetése mellett is az a vasutnak a törekvése, hogy az árukat a megállapított rendes fuvarozási határidők betartásával, sőt sok esetben azok megrövidítésével szállítsa. A felügyeleti hatóság a póthatáridők engedélyezésével, a vasut azoknak hirdetésével csak azt akarja elérni, hogy a rendkívüli forgalmi viszonyok által előidézett egyes esetekben elkerülhetetlen szállítási késedelmeseiből kifolyólag a vasut érdekei megóvassanak.

— **A zempléni kőolaj-források.** Egy csupán erre az alkalomra alakult francia konzorcium még a mult év tavaszán kőolaj kutatásra rendezkedett be Izburadványban. A nagy anyagi áldozatokat igénylő előkészületek megtörténtek, Amerikából érkeztek drága nagy gépek tekintélyes fuvardíj és vámmal megterhelve, körülbelül egy fél év előtt; és ekkor — valószínűleg az Európászerte beállt pénzüngés következtében — megfeneklett a további munka és a kiváltatlan gépek a fekbéres gyűjtődébe kerültek. Több érdekelt nagyobb cég tekintélyes követeléseivel veszélyben is forogtak már, mert a kutatók nem mutakoztak és hollétük sem volt megállapítható. — Most aztán, mint Homonnáról írják, a mult héten Amerikából jött két gépészmérnök, kik a gépeket kiváltották és a kutatás helyén felállították, sőt a napokban megkezdték már a furásokat is. Ha a látszat nem csal, bő petróleum forrásokra bukkannak, amelyekből nagy lendületet remélhetnek a laborcenti községek.

— **500 cigaretta egy óra alatt.** Azok, akik maguk töltik cigarettájukat s így jól ismerik a cigaretta csinálás unalmas és időtrábló voltát, bizonyára örömmel fogják e sorokat olvasni. Egy angol mechanikus elmés szerkezetű gépet talált fel, melynek segítségével 500 cigaretta hüvelyt lehet egy óra alatt megtölteni. A találmányra **Radó Béláné** kassai dohánytözsédeje kapta meg az egyedüritási jogot. A gép ára 5 korona s kapható 2, 3 és 4-es számu nagyságban. A gyorstöltő cigarettagépet **Radó Béláné** dohánytözséde tulajdonos (Kassa, Deák Ferenc utca 18.) utánvét vagy az összeg előzetes beküldése mellett küldi szét.

Steckenpferd liliumtejszappan

elérhetetlen hatású szeplők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerő-levéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban, drogériákban, illatszert- és fodrászüzletekben 80 fillérért kapható. Szintugy páratlan hatású női kézápolásra a Bergmann „Manera” liliumkrémje, mely tubusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

IRODALOM.

Az „Adalékok Zempléni vármegye Történetéhez” c. havi folyóiratunk 1912-ik évi XVIII. évfolyamának szept.—dec. havi füzetei a következő érdekes tartalommal jelent meg: **Rénold nádorispánnak felsőzempléni birodalma** 1309-ben. Latinból: **Dongó Gy. Géza.** — Zemplén az egri „Mémoria Dignitatum” lapjain. (II.) Latinból: **Dongó Gy. Géza.** — A Keneh-nemzetség osztálylevele 1826-ból (III.) Latinból: **Dongó Gy. Géza.** — Nagy-

mihály mezőváros szabadalomlevele 1441-ből. Latinból: **Dongó Gy. Géza.** — Zemplén a Sztáray-kódexben. (XIV—XV.) Latinból: **Dongó Gy. Géza.** — Sárospatak városnak régi szabadalomlevelei. (XI.) Latinból: **Dongó Gy. Géza.** — Sárospatak váranak és városának helyrajza 1759-ből. (II.) Latinból: **Dongó Gy. Géza.** — Zempléni vonatkozású iratok Kassa város levéltárában. (VII—XV.) Közli: **Kemény Lajos.** — Zemplén az egri „Szent János Könyv”-ben. (V.) Latinból: **Dongó Gy. Géza.** — A törökök rablásai Szerenes tartományában. (I.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — Magyar rabok és rabnők török-tatár fogságban. (XVIII—XX.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — Adatok Zempléni vármegye topológiájához (IV.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — **Lores Pinkász** rabbi. (3. folyt. és vége.) Irta: **Goldberger Izidor dr.** — Zempléni magyar nyelvművelek. — Határigazítás Hegedűfalva és Órmező falvak között 1598-ban. Közli: **Dongó Gy. Géza.** — Az Izbugyai Wiczmányok 1590. év Urbáriomából. (I.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — **Levél-tári közlemények.** — Zempléni vármegye árszabása a XVII. században. (IX.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — Sáros és Zemplén confederatiója 1706-ban. Közli: **Dongó Gy. Géza.** — Sátoralja-Ujhely város törvényei a (XVII.) évszázadban. (XIX.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — Zempléni vármegye nemesinek mutatókönyvéből. (1240—1699.) X. Latinból: **Dongó Gy. Géza.** — **Kazinczy Ferenc** jegyzetei vármegyénk levéltárának tárgymutatóiban. (XII.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — **Tokaj-Hegyalja** borai az 1807. évi országgyűlésén. (XII.) Latinból: **Dongó Gy. Géza.** — **Közlemények Tállya városának levelestárából.** (XIV.) Közli: **Kula Pál.** — **Alkalmi feliratok Zempléni vármegye jegyzőkönyveiben.** (XI.) Közli: **Spisovszky Imre.** — **Családtörténet.** — A Füzesséry-nemzetségek 1782. évi bizonyítványáról. Irta: **Dongó Gy. Géza.** — **Tárca.** — **Némethy Ferenc.** — Irta: **Kemény Lajos.** A zempléni mozgó nemzetőrök 6-ik százada 1848-ban. — **Csarnok.** — Szomorú szüret. (Versezt.) Irta: **Dely László,** 1768-ban mihályi praedicator (I.) — **Tükördarabok.** (III.—IV.) Irta: **K. Sz. E.** — **Trefás történetek.** — **Kakikakuk** (VIII.) Irta: **ifj. Dongó Gy. Géza.** — **Levelesláda.** Örökadás-vetelek száz évvel ezelőtt. (Kossuth Lajos tanítójának barátiszeresi házikója. — **Kazinczy Ferenc** szövege. — Az ujhelyi Szent-Háromság-kápolna.) Közli: **Dongó Gy. Géza.** — **Vegyések.** Jób-ágyasról szóló kontraktus-levél 1731-ből. — Az 1794—95. évi éhínséges tél. — **Gaszner Mátyás** expaulinus. — Az ártalmas kártevő állatok elszaporodása 1792-ben. — A piaristák földvásárlásai 1817-ben. — **Szerenes vára** 1717-ben. A parnói Jób. — **Csepelényi györgy** halála. — A leleszi káptalan történetéhez. — Közli: **Dongó Gy. Géza.** — **Sztropkó és váranak története.** (3. folyt.) Irta: **Ungváry Ede.** (Két képpel.) — Az „Adalékok” előfizetési ára: fél évre 4 kor., egész évre 8 kor. Az „Adalékok” eddig megjelent füzetekhez díszes bekötési táblák kiadóhivatalunkban (Széchenyi-tér 9.) folyton kap hatók.

Felelős szerkesztő: **Dr. Adriányi Béla.**

Helyettes szerkesztő: **Teleky Sándor.**

Laptulajdonos: **Ehler Gyula.**

HIRDETÉSEK.

Kiadó lakás.

A Kossuth Lajos-utcában öt szobából álló lakás mellékhelyiségekkel február 1-étől hosszabb időre is berbe vehető. Megfelelő megállapodás esetén tulajdonos esetleg kívánt javításokról gondoskodik. Bővebbet **Némethy Bertalannál.**

Kowald Péter és Fia

ruhafestő-, vegytisztító- és gőzmosógóra
BUDAPEST.

Ezen, az országnak közismert, régi fővárosi czége, mint általánosan ismeretes, ugy a

ruhák, függönyök, szőnyegek stb. festését és vegyi tisztítását, valamint galériók és kézelők mosását és vasalását

a lehető legszebb kivitelben eszközli

Sátoraljaujhelyben a czégeknek a Rákóczi-utca 38. szám alatt, **Eisenberger Mór** urnál saját felvételi üzlete van, ki is levélbeli megkeresésekre megbízottját hához is elküldi.

Eladó ház és szőlő.

A Sennyey-utca 5. sz. alatt lévő Gottlieb Ignác-féle ház, a Zsolyomkán 4 holdas jó karban lévő szőlő, az Ungváron 100 hordót befogadó borpince szabad kézből jutányosan eladó. — Bővebb felvilágosítást ad: Fuchs Mór Tolcsva.

Mindenféle tavaszi vetőmagvak

árpa, búkköny, lóhere és lucerna mag jutányos árban kaphatók

Reichard Mór és Fia

cégnél

Sátoraljaujhelyben.

Eladók

Boczonád-féle új és alig használt

méhkaptárak

igen olcsó áron.

Cím: Báró **Vécsey Béla** mérésze Bodrogszerdahely.

A* kirakatokban ki-függesztett **OLLA** táblácskák az Olla lerakatot jelzik. Kedvelt minőségek: 1203. sz. tucatja 6 kor. 1204. sz. super-finom tucatja 8 kor. Az „**OLLA**” több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 501/k. — Kapható: Ehlert Gyula és Widder Gyula gyógyszerárakban s Hrabéczy Kálmán drogériájában Sátoraljaujhely.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

Ha Forhinnal permetez,

Rézkénpporral poroz és Bagollal öli a szőlőmolyt:

I - SZÖT
kevesebb a gond.
II - SZÖT
kevesebb a munka.
III - SZÖT
kevesebb a munkabér!

mert a **FORHIN**

FORHIN

Gyümölcskertészek

a sokszorta megjavított bordói keverék és számtalan köszönő- és elismerő-levél tanúsága szerint mindent a legnagyobb megelégedéssel használják. A FORHIN-nak nincs üledéke, vízbe dobva azonnal oldódik és biztonságosan pusztítja a **peronosporát**; egy kész anyag, főalkatrésze rézgálicz, tapadóképessége oly nagy, hogy bármely harmatnál permetezhet vele; használata óriási **munka- és pénzmegegytelenséget** jelent, mert az anyag teljesen kész!

használatának saját érdekükben **Californiai** lét. a gyümölcsrovarok elleni védekezésre **rovarenyvet** minden kártékony rovar lekötésére, **rovarfogó övet** az összes kártékony rovarok elfogására. **Laurinát** a rovarok ellen nyári védekezésre. **Lauril Karbolineumot** a rovarok elleni téli védekezésre. **Lauril oltóviaszt** az oltványok nemesítésére, **Iohneumint** a zsege virágok permetezésére, **Nicotin Quasslakivonatot** faiskolák permetezésére, **Pampilt** rovarok és darazsak elfogására. Tessék mindezen cikkekről **kimerítő leírást és használati utasítást** kérni, melyet **ingyen** és **bérmertve** küld az összes érdeklődőknek a

FORHIN szőlőpermetezési anyaggal
Budapest, VI, Váci-ut 93/v,
valamint képviselője: **Führer Miksa és Fia Olaszliszka.**

3726. kj. szám.

Árverési hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy Wohl Aron sárospataki lakos megkeresésére Binéth Zsigmond egri borkereskedő czég késedelmes vevő veszélyére, Wohl Mórnak, a sárospataki Megyerhegy dülőbeni borházában lévő 105 hektoliter tavalyi bor, hordó nélkül, 5800 korona kikialtási árban készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek folyó évi március hó 12. napján délután 3 órakor a helyszínén, közbenjöttömmel megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Sátoraljaujhely, 1913. március hó 4-én.

Dr. Kovaliczky Elek,
kir. közjegyző.

Eladó nád.

10,000 kéve egyenes, vékony szálu, száz kévéknél helyben átvéve 20 kor. butkai Buttykay László földbirtokosnál Nagyrozvágy. (Zemplén vm.)

Értesítés.

Tisztelettel értesitem a n. é. vevőközönséget, hogy a „Sátoraljaujhelyi Tüzifa Keresk. Egyesület”-ből kiléptem, miért is kérem, hogy megrendeléseiket — személyesen vagy telefon utján — csakis hozzám juttatni sziveskedjenek.

Egyben b. tudomásukra hozom, hogy raktáram a fogyasztásnak megfelelően megnagyobbítottam, melyben állandóan tartok **elsőrendű bükk száraz hasábfát**, valamint **vágott fát** is, melyet megrendelés esetén a leggyorsabban és legjutányosabban, pontosan kimérve szállítok.

Kívánatra helyben, valamint vidékre waggonként is szállítok.

A n. érdemű közönség b. támogatását kérve maradok teljes tisztelettel

Lefkovichs Dávid
tüzifa kereskedő
Kossuth-utca 19.

Telefon 129.

Wilhelm Henrik utóda

Nagy butorraktár.

BLUM GÉZA

Szőnyeg és függöny áruház.

SÁTORALJAUJHELY.

Teljes lakberendezések: ebédlő-, háló-, uri- és szalon-szobáknak dió-, tölgy-, bükk-, mahagoni- és palisander fából készült butorokból.

Vas- és rézbutor.

MŰVÉSZIES KIVITELŰ KERETES KÉPEK.

heti részletfizetésre.

G Y E R M E K K O C S I K

legújabb és legfinomabb kivitelben.

Torontáli, Szmi,na, Tilim és hollandi szőnyegek nagy raktára.

Csomózott szőnyegek készítését bármely színben és méretben elvállalok.

FÜGGÖNYÖK, ÁGYTERITŐK

nagy választékban.

Applikált store, bonne—femme, vittáge

Dupla ágyteritők.

Asztalos és kárpitos műhelyemben bármily e szakba vágó munka készül.

Rajzok, tervek és költségvetéssel szivesen szolgálók.